

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 10 Haziran 2013
Nr. Ref.: RK422/13

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI22/13

Başvurucu

Sokol Mushkolaj

Yüksek Mahkeme'nin Pkl.nr. 164/2012 sayı ve 5 Aralık 2012 tarihli kararı, Priştine Bölge Mahkemesi'nin Ap. nr. 4/12 sayı ve 28 Eylül 2012 tarihli kararı, Priştine Belediye Mahkemesi'nin P. nr. 601/08 sayı ve 3 Ekim 2011 tarihli kararı ile Priştine Belediye Mahkemesi'nin P. nr. 601/08 sayı ve 20 Aralık 2011 tarihli kararı hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi, Üye

Başvurucu:

1. Başvurucu, Kosova Ovası mukimi Avukat Sokol Mushkolaj'dır.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu, Yüksek Mahkeme'nin Pkl.nr. 164/2012 sayı ve 5 Aralık 2012 tarihli kararı, Priştine Bölge Mahkemesi'nin Ap. nr. 4/12 sayı ve 28 Eylül 2012 tarihli kararı, Priştine Belediye Mahkemesi'nin P. nr. 601/08 sayı ve 3 Ekim 2011 tarihli kararı ile Priştine Belediye Mahkemesi'nin P. nr. 601/08 sayı ve 20 Aralık 2011 tarihli kararına itiraz etmiştir.

İlgili Hukuk

3. Anayasa'nın 113.7 ile 116.2 fıkraları, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa (bundan sonra: Yasa)'nın 20. maddesi ile 22.7 ve 22.8 fıkraları ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü (bundan sonra: İçtüzük)'nün 56. kuralı 2. fıkrası.

Başvurunun Konusu

4. Başvurunun konusu, Kosova Geçici Ceza Yasası (bundan sonra. KGCY)'nın soruşturma mutlak zamanaşımıyla ilgili 90.6 fıkrası ile Kosova Geçici Ceza Yargılaması Usul Yasası (bundan sonra: KGCYUY)'nın yargı evrakının teslimine ilişkin 124, 125 ve 126. maddelerinin yanlış uygulandığı yönünde başvurunun şikayetiyle ilgilidir.
5. Başvurucu Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi (bundan sonra: Mahkeme)'nden başvuru süreci tamamlanana kadar Anayasa'nın 116.2 fıkrası uyarınca Priştine Belediye Mahkemesi'nin P. nr. 601/2008 sayı ve 3 Ekim 2011 tarihli karar ile hapis cezası infazının durdurulması için ihtiyati tedbir kararı almasını talep etmiştir.
6. Başvurucu Mahkeme'den kimliğinin açıklanmamasını da talep etmiştir.

Başvuru Süreci

7. Başvurucu 25 Şubat 2013 tarihinde Mahkeme'ye başvurmuştur.
8. Başkan, 28 Şubat 2013 tarihinde Üye Robert Carolan'ı raportör yargıç olarak atamış, Üyeler Snezhana Botusharova (başkan), Kadri Kryeziu ve Arta Rama-Hajrizi'den oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
9. Mahkeme, başvurunun kaydedildiğini başvuru ve Kosova Yüksek Mahkemesi'ne 12 Mart 2013 tarihinde bildirmiştir.
10. Mahkeme, 13 Mart 2013 tarihinde Priştine Belediye Mahkemesi ve başvurucudan ilave evrak sunmalarını istemiştir.

11. Başvurucu ve Priştine Belediye Mahkemesi, 19 ve 21 Mart 2013 tarihlerinde Mahkeme'nin taleplerine cevap vermişlerdir.
12. Başkan, 29 Nisan 2013 tarihinde Üye Ivan Čukalović'i raportör yargıç olarak atamış, Üyeler Snezhana Botusharova (başkan), Kadri Kryeziu ve Arta Rama-Hajrizi'den oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
13. Ön İnceleme Heyeti 13 Mayıs 2013 tarihinde Raportör Yargıç'ın raporunu incelemiş ve Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğini önermiştir.

Başvurucu Tarafından Sunulan Evraka Göre Olguların Özeti

14. Priştine Belediye Mahkemesi 3 Ekim 2011 tarihinde çıkardığı P. nr. 601/08 sayılı kararla KGCY'nin 261. madde 1. fıkrası gereğince başvurucuyu dolandırıcılık suçundan hapis cezasına çarptırmış ve kararın kesinleşmesinden sonra cezanın infaz edileceğini belirtmiştir.
15. P. nr. 601/08 sayılı Priştine Belediye Mahkemesi kararını hüküm kısmı şöyledir:

KARAR

Baba H.'den olma anne B'den doğma 19.12.1952 Deçan doğumlu ve Rruga Deshmoret e Kombit nr. 86 adresinde mukim Sanık SOKOL MUSHKOLAJ, Hukuk Fakültesi mezunudur ve Deçan'da avukatlık yapmaktadır; evli ve bir çocuk babası, orta halli gelire sahip ve hakkında başka bir dava bulunmamakta, daha önce hüküm giymemiştir.

ŞUNLARDAN SUÇLU BULUNMUŞTUR

Sanık Sokol Mushkolaj, kendisine gayrihukuki kazanç sağlamak amacıyla 23.11.2006 tarihinde kendi avukatlık bürosunda mağdurlar N. H. ve N. H.'den 500 avro nakit almış, 25.11.2006 tarihinde aynı kişilerden 2.000 avro daha nakit alarak Prizren Bölge Mahkemesi ile Kosova Yüksek Mahkemesi kararlarına etki edeceği yönünde kandırmış, daha sonra Yüksek Mahkeme N.H. ve N.H. hakkında 20 yıl hapis cezası vererek, sanık Sokol Mushkolaj bu cezayı 10 veya 13 yıl hapis cezasına indirtceği vaadinde bulunmuştur. Yine 2007 yılının Nisan ayında İpek'te bir restoranda aynı taahhütlerde bulunarak mağdurlar N. H. ve N. H.'den 3.000 avro nakit daha almış, mağdurlara söz konusu nakdi iade etmemiştir.

Bu şekilde Kosova Ceza Yasası'nın 261. madde 1. fıkrasına göre dolandırıcılık suçu işlemiştir.

Bu nedenle KCY'nin 3, 34, 38 ve 64. maddeleri ile 261. madde 1. fıkrası ve 391. maddesi gereğince

HÜKÜM

Kararın kesinleşmesinden sonra infaz edilmek üzere altı (6) ay hapis cezasına mahkum edilmiştir.

...

16. Priştine Belediye Mahkemesi 20 Aralık 2011 tarihinde P. nr. 601/08 sayılı kararla başvurucunun Priştine Belediye Mahkemesi'nin P. nr. 061/08 sayılı kararına itirazını gecikmiş olarak reddetmiştir.
17. Priştine Bölge Mahkemesi 28 Eylül 2012 tarih ve Ap. nr. 4/12 sayılı kararla başvurucunun 20 Aralık 2011 tarih ve P. nr. 601/08 sayılı Priştine Belediye Mahkemesi kararına yönelik itirazını temelden yoksun olarak reddetmiştir.
18. Kosova Yüksek Mahkemesi 5 Aralık 2012 tarihinde çıkardığı Pkl. nr. 164/2012 sayılı kararla başvurucunun 20 Aralık 2011 tarih ve P. nr. 601/08 sayılı Priştine Belediye Mahkemesi kararı ve 28 Eylül 2012 tarih ve Ap. nr. 4/12 sayılı Priştine Bölge Mahkemesi kararı hakkında kanun yararına bozma başvurusunu temelden yoksun olarak reddetmiştir.

Başvurucunun İddiaları

19. Başvurucu, hakkındaki soruşturmanın zamanaşımından dolayı KCYUY'nin 90.6 fıkrası gereğince tamamlanmış olması gerektiğini ileri sürmüştür. Başvurucu aynı şekilde derece mahkemelerinin KCYUY'nin 90.6 fıkrasını yanlış uyguladıklarını da ileri sürmüştür.
20. Başvurucu, derece mahkemelerinin KCYUY'nin 124, 125 ve 126. maddelerinde öngörüldüğü şekilde kararı bizzat kendisine teslim etmediklerini ileri sürmüştür. Derece mahkemelerinin KCYUY'nin 124, 125 ve 126. maddelerini onun aleyhine ihlal ettiklerini iddia etmiştir.
21. Başvurucu, Anayasa'nın 31. maddesi [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı] ve 33. maddesi [Ceza Davalarında Meşruiyet ve Orantılılık İlkesi] ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinin [Adil Yargılama Hakkı] ihlal edildiğini iddia etmiştir.
22. Başvurucu, Anayasa'nın 116.2 fıkrası uyarınca P. nr. 601/08 sayı ve 3 Ekim 2011 tarihli Priştine Belediye Mahkemesi kararı yürütmesinin durdurulması için Mahkeme'den ihtiyati tedbirin koymasını talep etmiştir.

Yasa

“...

Dolandırıcılık

Madde 261

(1) Her kim sahte delilleri sunmakla veya kendine ya da diğer bir şahısa yasadışı maddi kazanç sağlamak ya da diğer bir şahısa maddi zarar vermek maksadıyla, aldatmış olur veya yanlış bilgi vermiş olur ve bununla kendi mülküne veya diğer her hangi bir şahsın mülküne karşı zarar vermesi için herhangi bir şahsı eylemi gerçekleştirmeyi

veya gerçekleştirmemeyi teşvik ederse, para cezasına veya üç (3) yıla kadar hapis cezasına çarptırılır.

(1) İşbu Kanun ile aksinin açık bir şekilde belirtilmediği sürece, ceza kovuşturma aşığıdaki sürelerin geçmesi durumunda yapılamaz:

6) bir (1) yıla kadar hapis veya parasal ceza ile cezalandırılabilir suç işleminden sonra iki (2) yıl.

...”

Başvurunun Kabul Edilirliği

23. Başvurucunun başvurusunun esastan görüşülmesine geçmeden önce Anayasa Mahkemesi, Anayasa’da belirtilen Yasa ve İçtüzükte ayrıntıları verilmiş olan kabul edilirlık koşullarının yerine getirilip getirilmediğini incelemek durumundadır.
24. Mevcut davada Mahkeme, Priştine Belediye Mahkemesi’nin başvurucuyu dolandırıcılıktan suçlu bularak altı ay hapse mahkum ettiğini tespit etmiştir.
25. Mahkeme, derece mahkemelerinin başvurucunun yaşının ilerlemiş olduğu gerekçesiyle kanununun öngördüğünden daha düşük ceza vermeyi tercih ettiklerini tespit etmiştir. Başvurucunun daha önce hüküm giymemiş olması ve diğer etmenler hafifletici neden olarak dikkate alınmıştır.
26. Başvurucunun zamanaşımından sonra mahkum edildiği veya kararın bizzat kendine teslim edilmediğine ilişkin iddiasıyla ilgili olarak Mahkeme, derece mahkemelerinin başvurucuyu zamanaşımından sonra mahkum ettiklerini veya kararı hukuka aykırı şekilde ona teslim etmediklerini gösterecek bir emare bulunmadığını tespit etmiştir.
27. Mahkeme, başvurucunun ilk görünüş ispatı türünden bir delil sunmaksızın adil ve tarafsız yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürdüğünü tespit etmiştir.
28. Mahkeme, adil yargılama ile mükemmel yargılama arasında fark olduğunu ve suç davası veya medeni dava olsun, derece mahkemelerindeki yargılama sürecinde yanlışların olabileceğini tespit etmiştir. Fakat bu, potansiyel başvurucunun adil ve tarafsız yargılanma hakkının otomatikman ihlal edildiği anlamına gelmez. Bu basitçe olası başvuruçuların mükemmel yargılanma hakkının ihlal edildiği anlamına gelir ve bu temel hakların ihlali değildir.
29. Anayasa Mahkemesi delil bulma mahkemesi değildir. Kosova Anayasa Mahkemesinin temyiz hakkı olmayıp hukuk mahkemelerinin yanlış karar aldıkları veya olguları yanlış değerlendirdikleri gibi durumlara müdahale etmeye yetkisi yoktur. Anayasa Mahkemesinin rolü Anayasa ile güvence altına alınmış haklara hukuk yollarıyla riayet etmeyi sağlamak olup “dördüncü derece mahkemesi” gibi davranamaz (bkz. *mutatis mutandis*, *Akdivar – Türkiye davası*, 16 Eylül 1999, R.J.D, 1996-IV, 65. madde).

30. Mahkeme, başvuruda derece mahkemelerinin neden ve nasıl keyfi veya hakkaniyetsiz davrandıklarını belirtilmediği görüşündedir. Kendi değerlendirmesini derece mahkemelerinkilerle değiştirmek Anayasa Mahkemesi'nin görevi değildir. Delilleri değerlendirmek, genel bir kural olarak, derece mahkemelerinin görevidir. Anayasa Mahkemesi'nin görevi, delillerin aldığı şekil de dahil olmak üzere derece mahkemelerindeki süreçlerin bütün olarak hakkaniyetli olup olmadığını değerlendirmektir (*bkz. Edwards – Birleşik Krallık, başvuru no: 13071/87, 10 Temmuz 1991 tarihli karar, 3. paragraf*).
31. Başvurucunun davanın sonucuyla memnun olmaması, ona, Anayasanın 31. maddesinin [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı] ihlal edildiği iddiasıyla dava açma hakkı vermez (*bkz. mutatis mutandis, 5503/02 başvuru numaralı Mezotur-Tiszazugi Tarsulat – Macaristan davası 26 Temmuz 2005 tarihli AİHM kararı*).
32. Başvurucunun ihtiyati tedbir koymaya ilişkin talebiyle ilgili olarak Mahkeme, böyle bir talebin yerine getirilmesini gerektirecek şekilde Anayasa'nın 116.2 fıkrası, Yasa'nın 27. maddesi ve İçtüzüğü'nün 54. kuralının belirlediği kıstasları yerine getirmediğini değerlendirmiş ve bu yüzden ihtiyati tedbir talebini reddetmiştir.
33. Kimliğinin saklı tutulmasına ilişkin talebiyle ilgili olarak Mahkeme, başvurucunun böyle bir talebi onaylatacak ve gerekçelendirecek deliller sunmadığını değerlendirmiş, bu yüzden kimliğin açıklanmaması talebini de reddetmiştir.
34. Netice itibarıyla başvuru, bu haliyle temelden açıkça yoksun olup kabul edilmez olarak reddedilmesi gerekir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.7 ve 116.2 fıkraları, Yasa'nın 20 ve 27. maddeleri ve İÇTÜZÜĞÜ'nün 36.1(c) bendi ile 54. kuralı uyarınca Anayasa Mahkemesi'nin 10 Haziran 2013 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine,
- II. İhtiyati tedbir talebinin reddine,
- III. Kimliğin açıklanmaması talebinin reddine,
- IV. Kararın taraflara bildirilmesine, Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca Resmi Gazete'de yayımlanmasına karar verilmiştir.
- V. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Ivan Čukalović, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza